

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 10. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogaditnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szerda, január 14.

Kiegyezés és gazdasági körök.

Nagybecskerek, január 14.

Az eszéki kereskedelmi és iparkamara a kiegyezés megkötése alkalmából Láng Lajos kereskedelemügyi miniszterhez feliratot intézett, melyben örömet fejezi ki a felett, hogy Széll Kálmán kitartó és bölcs fáradozásának sikerült a vám- és kereskedelmi terület közösségét újabb tiz esztendőre fentartani.

Bizonyosan lesznek olyan politikusok, kik ezt a nyilatkozatot politikai és taktikai hibának fogják tartani, de lesznek kivált olyanok, kik az önálló vámterület hívei. Nem csinálunk belőle titkot, hogy épen nem osztozunk ebben a nézetben. Mikor a tárgyalások kelleténél tovább húzódtak és osztrák részről mindig újabb nehézségeket emeltek, meg lehetett érteni, hogy mind szélesebb körökbe hatolt a kedvetlenség és a végtelen tárgyalásoknál jobbnak látták volna a gyors szakítást, még ha erőszakos lett volna is az. Ha a barátságos meg egyezés elérésére fordított fáradozások terméketlenül maradtak volna, bizonyosan bele találtak volna magukat az összes kereseti ágak az új helyzetbe és szó nélkül meghozták volna az áldozatot abban a reményben, hogy a külön háztartás sok erőfeszítéssel, lemondással és megszorítással lesz ugyan összekötve, de előbb-utóbb megtermi gyümölcseit is.

Akkor a megnyilatkozások is a külön vámterület mellett kellő helyen voltak és nem csupán a felgyülemlett harag kifejezésének, hanem a küzdelemben álló kormány helyzete és állása erősítésének is lehetett őket tekinteni; de most, mikor már nincs ok a boszankodásra és mind a

két félre nézve méltányos egyezés jött létre nagy fáradság árán, sem politikai, sem taktikai tekintetből nem kell visszatartani a megelégedés kifejezését, mert a kiegyezés további sorsa ettől nem függ és Ausztriában sem csinálnak belőle titkot, hogy a közösség fentartását ott is igen kívánatos újévi ajándéknak tartják.

Ami az eszéki kamara nyilatkozatának különös értéket ad, az az, hogy a kamara kereskedők és iparüzők testülete.

Ami jót a külön vámterület valódi és vélt előnyökben hozhatna, első sorban a kereskedelemnek, a gyáripárnak és az iparnak javára kellene hogy váljék, mert ezek kevésbé éreznék az osztrák verseny nyomását. Másrészt a közvetlen hátrányokat ők éreznék legkevésbé. Súlyosan érezné a különválást főleg és első sorban a mezőgazdaság. Ez azonban gyöngesége tudatában jobbnak tartja, ha hallgat, miért is igen helyesen tette a nevezett kamara, hogy nyilatkozatát nem tartotta vissza. Különben ez a nyilatkozat annak is bizonyítéka, hogy a lakosság semmi esetre sem oly mohó kíváncsi a kiegyezés részleteire, mint a képviselőházi ellenzék ezt előadni iparkodik. És ezt könnyű is megérteni. A nemzet feltétlen bizalommal viseltetik Széll Kálmán iránt s meg van győződve, hogy rossz kiegyezéshez nem nyújtotta volna oda kezét még akkor sem, ha erről már előre nem biztosított volna. Csodálatteket persze nem szabad várni, ezek, ha az igazság, méltányosság és kölcsönösség érzelmétől vezetjük magunkat, ki vannak zárva; de azok az előfeltételek, melyek az ország boldogulásához szükségesek, a nyugodt és szolid alkotás feltételei bizonyosan benne lesznek a kiegyezésben.

Hogy Széll Kálmán miniszterelnök ma adja-e meg a felvilágosításokat, vagy csak egy hét múlva, az teljesen közömbös és csak ellenzéki szempontból lehet fontos-sága.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— január 14.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta a vármegyházán rendes havi ülését dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével.

Az ülésen résztvettek: Dr. Vinczevidy Ernő főjegyző, alispáni helyettes, Poroszkay Béla főügyész, Tóth István kir. tanácsos, p. ú. igazgató, dr. Paeséri Károly kir. tanfelügyelő, Faur Kornél, az áll. építészeti hivatal főnöke, dr. Plechl Szilárd megyei főorvos, dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész, dr. Mihálovics Ödön váraszéki elnök, Jankó Ágoston, Babics József, Varnay Imre, dr. Mangold Samu biz. tagok, Bielek Antal, Rigó István, Strósz Béla, Szilágyi Albert, Filkovic Boldizsár, Balás Iván és Hertelendy Ferenc előadók.

Dr. Dellimanics Lajos főispán első ízben elnökölvén mint főispán a közig. bizottság ülésén (éljenzés), melegen üdvözlö a bizottsági tagokat s kéri, hogy a közigazgatás érdekében kifejtendő működésében támogassák. Ő a maga részéről azon lesz, hogy jó és tisztességes közigazgatás legyen s működésével igyekezni fog egy polgártársainak, mint a bizottság tagjainak elismerését kiérdemelni. (Éljenzés.) Ezzel az ülést megnyitja.

A napirend során mindenekelőtt részben választás, részben főispáni kinevezés alapján alakítják a különböző bizottságokat a következőképen:

Fegyelmi választmány: Babics Jó-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Jótékony-ság.

Paula már huszonöt éves volt s még mindig nem ment férjhez — saját akaratából választotta a magányos életet: két sógora — az egyik bukott kereskedő, ki elvált a feleségétől, a másik durva és élsóvár — teljesen elvették kedvét a férjhezmeneteltől. Különböznem volt sem feltűnően szép vagy bájos, egy jóra való, egyszerű leány volt, mint számtalannal találkozunk a középosztályban, semmiképen sem emelkednek ki a köznapi-ságból, csendesen és észrevétlenül morzsolva le egyhangu életüket.

Szülei, — miután két idősebb leányukkal oly szomorú tapasztalatokat szereztek — még jobban megerősítették Paulát elhatározásában: egyrészt gyermekük iránti szeretetből, másrészt az öregséggel kifejlődő önzésből s fukarságból, hogy ne kelljen kiadni a jelentékeny hozományt s ne kelljen nélkülözniök utolsó gyermekük ön-feláldozó szolgátságát.

Dacára annak, a kérők nem tájítottak. A gazdag leányokat, bármennyire visszavonuljanak is, körülrongják, mint legyek a mézet.

De az öregek állhatatosan visszautasították a hozományvadászokat s Paula csendesen haladt a harminc felé.

Akkor azt a hirt terjesztették felőle, hogy Grandsire kisasszony teljesen a klerikálisok befolyása alatt állván, legközelebb egy döntő lépésre fogja magát elhatározni.

Paula tényleg igen vallásos leány volt s természetesen hajlott a vallás miszticizmusai iránt; azonban sokkal praktikusabb nevelésben részesült, semhogy lelkét az elvont zárdai élet teljesen ki tudta volna elégíteni s úgy vélte, hogy jobban szolgálja az Istent, ha jöttekben részesíti azokat, kiket nem áldotta meg az ég oly bő-ségesen anyagiakkal, mint őt.

Emellett nap-nap után eljárt a templomba, maga himezte a misemondó ruhákat, horgolta s verte a finomabbnál finomabb csipkéket, díszítette élő- és művirágokkal az oltárokat, de ez a bőkezűség még távolról sem bizonyította, hogy valódi hivatással viseltetnek az egyházi élet iránt. Sőt ellenkezőleg, a drága szövetek, melyeket himzett, úgy tűntek fel neki, mint egy nagy halott szemfedője — mint saját élete.

Ha elvitte munkáját a templomba, úgy érezte, mintha egy koporsót bélelt volna ki a pompás szövetekkel.

Egy reggel Grandsireék egy különös levelet kaptak vidékről. Paula tejesstevére — dadájának a fia, kivel egy emlőn nőtt fel — s kit már hosszabb idő óta elvesztettek szem elől, most egyszerre megemlékezett róluk, miután, mint írta, véletlenül megtudta a címüket. Asztalos volt s három év előtt megnősült. Felesége a második gyermeket várta — egy újabb nyomasztó kiadás a már amúgy is szűkös háztartásra — felesége különben is beteges volt s attól tartva, hogy a második gyermek születése még jobban előveszi az egészségét s már előre aggódott, képes lesz-e annyit dolgozni, hogy egy magával tehetetlen asszonyt s két apró gyermekét tisztességesen eltarthassa, vagy legalább is megszerezze számukra a mindennapi száraz kenyeret. Nem kért anyagi segílyt, de nagyon hálás lenne, ha néhány darab ócska ruhát küldenének Jacques Foyeux címére Noutuába. Előre is a legnagyobb hálájáról biztosítja őket.

Grandsireék rövid megbeszélés után, egy kevés pénzt küldtek neki s leányuk megbízásából tudakozódtak, mikorára várható az új baba. Foyeux postafordultával válaszolt s Paula hozzá fogott a babaruha készítéséhez.

E naptól fogva életmódja teljesen megváltozott. Elhanyagolta a templomot, abbahagyta az oltári terítők s misemondó ruhák himzését s csupán csak a kicsike kelengyével foglalkozott.

Egy fiatal asszony szeretetteljes gondoskodásával terjesztette ki figyelmét a legesekélyebb apróságra, mialatt keble dagadt s szívében soha nem ismert érzelmek fakadtak. Olykor beleképzelte magát e műanyaságba s élvezte annak boldogságát. Mialatt a kicsi ingecskéket, kabátkákat, fejkötőcskéket varrta, vénleány ujjai felmelegedtek s szíve hevesebben dobogott.

Ösmerte az életet; a kis fejkötőcskébe beleképzelte az ici-pici fejecskéket, szőke fürteivel, kék szemével, a réklácsok szalagsokrai alól érezte a kis ujjak játékát, visszamosolygott a képzeletében megtestesült gyermekre. S midőn az utolsó öltést is elvégezte, midőn ott feküdt előtte a kis kelengye még szinte melegen ujjai érintéséig től a leáldozó nap homályában, úgy érezte, hogy egy bölcsőre vetette rá a fehér selyem-szemfödőt.

Eltészülve a kelengyével, elküldte azt Foyeux címére. Tizennégy napra rá a boldog asztalos egy fiú születését jelentette. Paula mosolygott, hiszen ő igen jól ismerte a kis babát . . .

Ez időtől fogva csak a gyermekkel foglalkozott gondolataiban. Folyton maga előtt látta, látta mint nőtt, mint fejlődött. Midőn az első fogacskáját kapta, husz frankot küldtek neki, eltekintve a gazdag ajándéktól, melyet keresztelője alkalmából küldtek a szülőknek. Paula tulajdonképen kissé zokon vette s csodálkozott is fölőtte, hogy nem hívták őt keresztanyának, de aztán belenyugodott s azzal vigasztalta magát, hogy a gyermek előhaladó korához képest nagyobb ingecskéket s ruhácskákat készített.

Pedig a kicsike mint látszott rohamosan fejlődött. Foyeux minden két hétben irt s részletesen leírta mennyit haladt Palika az utolsó tizennégy nap alatt. Már nemsokára jární fog; kitűnő étvágygyal bírt, úgy evett, mint egy kis farkas, de nem jobb tejjre s husra költeni a pénzt, mint a patikára? Kezeit csókolja az áldott jó kis-asszonynak.

Paula nemcsak, hogy összes zsebpénzét meg-

zsef, dr. Pacséri Károly, Tóth István rendes tagok, Faur Kornél, dr. Mangold Samu póttagok.

Gyámügyi küldöttség: Várnay Imre, Csávossy Gyula, dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza rendes tagok, Jankó Agoston, Karácsonyi Andor póttagok.

Erdészeti albizottság: Karácsonyi Andor, Csávossy Gyula, Rónay Ernő és a szegedi kir. erdőfelügyelő.

II-od foku erdei kihágási bizottság: dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza, Babics József, Karácsonyi Andor rendes, br. Nikolics Feodor, Várnay Imre, Vinczevidy Izsó és Rónay Ernő póttagok, hivatalból tagja a nagybecskerek kir. ügyész.

A megyei utadó egyénekenkénti kivétele ellen beadott felebbezések elbírására hivatott küldöttség: dr. Mangold Samu, Babics József, Vinczevidy Izsó, Steinitzer Géza rendes tagok. Hivatalból tagok: Poroszkay Béla m. főügyész, Tóth István pénzügyigazgató.

A házközösségi ügyek II-od foku elbírálására illetékes küldöttség: dr. Kiss János, Jankó Agoston, dr. Mangold Samu és dr. Demkó Endre.

Közegészségügyi bizottság: Napholz Ágoston építész, Kellner József gyógyszerész, Faur Kornél főmérnök.

Börtönvizsgáló-bizottság: Nagybecskereken az alispán elnöklésével dr. Mangold Samu, dr. Plechl Szilárd, Steinitzer Géza, Poroszkay Béla.

Nagyikindán Vinczevidy Izsó elnöklésével dr. Valovics Gyula, Várnay Imre, Jankó Agoston és dr. Vinczevidy Ernő. Zombolyán: Babics József. Billédén: Csávossy Gyula. Nagyszentmiklóson: Rónay Ernő. Módoson: dr. Mihálovics Ödön. Törökkanizsán: Jankó Agoston. Perlaszon: dr. Vinczevidy Ernő. Alibunáron: Poroszkay Béla. Antalfalván: dr. Mangold Samu. Törökbecsén: Karácsonyi Andor.

Az árvaszéki és megyei ügyészség megvizsgálására kiküldött bizottság: Babics József elnöklésével dr. Mangold Samu és Steinitzer Géza. Az évi jelentés felülvizsgálására kiküldetnek az alispán elnökle alatt a kir. tanfelügyelő, államépítészeti hivatal főnöke, kir. ügyész.

A szabadságvesztésre ítélték feltételes szabadságra bocsátása felett intézkedő bizottság: Nagybecskereken dr. Mangold Samu és Steinitzer Géza. Nagyikindán: Vinczevidy Izsó és Jankó Agoston.

Ipartanács: Mayer Rezső és Napholz Ágoston rendes, Kühn János és Benkóczy Illés póttagok.

A munkaadók és mezői munkások közötti jogviszonyok és ezek kihágásaiban másodfokulag bírskodó albizottság: gróf Karácsonyi Jenő v. b. t. t., Babics József, Karácsonyi Andor, Steinitzer Géza rendes tagok, Jankó Agoston, Csávossy Gyula, dr. Mangold Samu és Várnay Imre póttagok.

A havi jelentések során Tóth István kir. tanácsos, pénzügyigazgató havi jelentésében előadja, hogy a vármegye területén állami egyenes

adóban 1901. év végével hátralék 3,361.843 kor. 05 fillér, 1902. évi adótartozásnak és utólagos előírásnak esedéke 8,815.952 kor. 25 fillér, összes tartozás 11,977.795 kor. 30 fillér. Ebből töröltetett 870.758 kor. 94 fillér. Megállapított adótartozás 11,107.036 kor. 36 fillér. Befizetés 8,468.881 kor. 83 fillér, hátralék 2,638.154 kor. 53 fillér, vagyis az összes tartozás 23 százaléka. Összehasonlítás szerint az 1902. évi december havi befizetés 33.618 kor. 97 fillérrel kevesebb, ellenben az 1902. évi egész befizetés átlagosa 380.832 kor. 37 fillérrel kedvezőbb, mint az 1901. év hasonló időszakában elért befizetések voltak.

Hadmertességi díjban a megállapított tartozás 944.213 kor. 84 fill., befizetés 171.333 kor. 14 fill., hátralék 272.880 kor. 70 fillér, vagyis az összes tartozás 61 $\frac{1}{2}$ -a. Összehasonlítás szerint az 1902. évi december havi befizetés 437 kor. 30 fillérrel kisebb, ellenben az 1902. január—december havi befizetés átlagosan 29.130 kor. 66 fillérrel nagyobb, mint az 1901. év hasonló időszakában. A december havi befizetési eredménynek kedvezőtlenebb volta abban találja indokát, hogy a megye nagy részében a sertések és állataiban a hasított körmű állatok között a ragadós köröm- és szájfajás nagy mértékben uralgott, minek folytán azokat nem értékesíthették. A múlt év december havában 20 esetben engedélyezett házadomentség.

Dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő havi jelentésében fontosabb eseményt ezuttal nem sorol föl.

Bejeleníti, hogy a kultuszminiszter az ovós és tankötelesek összeírását elrendelte, miért is az összeírás fogantatására az illetékes megyei hatóságok utasították. A közg. bizottság ebben az értelemben határoz.

Kéri továbbá, hogy Leblanc zichyfalvai tanító ellen különböző vétségek miatt a fegyelmi vizsgálat elrendeltesék. A közg. bizottság a vizsgálatot elrendeli.

Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke havi jelentésében előadja, hogy a szeged—temesvári—szászsebesi állami közúton a védőanyagként kiszállított kavicsos homok második felülvizsgálata megejtetett s az alkalommal ez az ügy végleg lebonyolított. Az önkészlet állami közúton az időszéri fentartási munkálatok folyamában voltak s az uti személyzet köteletségének általánosságban megfelelt, kivételt képez a versec—pancsovai állami közút két utkarója, kik falopás miatt az államépítészeti hivatal főnöke által állásuktól azonnal lefüggesztettek és egyidejűleg első fokú fegyelmi határozattal elbocsátásra ítéltettek. A törv. hatósági közúton, tekintettel a kedvezőtlen időjárásra, csakis a rendes utfenntartási munkálatok voltak folyamatban. Posta- és távirat-ügy nem fordult elő.

Dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök havi jelentésében előterjeszti, hogy az árvaszék személyzetének tevékenysége a múlt hóban meg volt bénítva a közigazgatás egyszerűsítésére vonat-

kozó rendeletek tanulmányozása és végrehajtásának előkészítése folytán.

Konstatálja végül a jelentés, hogy jan. 2-án kezdődött meg délutánokint a volt megyei főpénztár és gyámpénztár átadása.

Wiedorn Adolf kir. ügyész jelentése szerint az elmúlt hóban a foglyok száma az egyes fogházakban a következő volt: A nagybecskerekiben 60 férfi, 9 nő, a módosiban 6 férfi, törökbecseiben 5 férfi, a nagyikindaiban 74 férfi, 12 nő, a billédiben 2 férfi, nagyszentmiklósiiban 52 férfi, 6 nő, a törökkanizsaiban 29 férfi, 4 nő, a zombolyaiban 3 férfi.

Dr. Plechl Szilárd megyei főorvos havi jelentésében, a közegészségi viszonyokról december havában konstatálja, hogy a közegészségi viszonyok a vörheny és kanyaró nagyobb elterjedése folytán rosszabb volt, mint az előző hónapban. A bejelentett vörhenybetegség száma 204, a kanyaróbetegség száma 350, míg a tifusz esetek 4-re, a difteritisz esetek 8-ra apadtak. A vörheny elfojtása tekintetében a megye alispánja az óvóintézkedések szigorúbb betartására figyelmeztette a hatósági és községi orvosokat. Megemlíti végül, hogy a szent-huberti főokgyógyiszeri álló-sították.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után dr. Dellimanic Lajos főispán az új ügyviteli szabályzat értelmében betervezte a közigazgatási bizottságnak 1902. évi ügyforgalmáról és az előadók tevékenységéről szóló kimutatást.

E szerint az 1902. év folyamán kiosztott az alispánnak 5320 darab, ebből elintéztetett 5232 drb., hátralék 88 drb. Tiszti főügyészeknek 170 drb., elintéztetett 148, hátralék 12 drb. Árvaszéki elnöknek 265, elintéztetett 210, hátralék 55 drb. Tiszti főorvosnak 70, elintéztetett 67, hátralék 3 drb. Pénzügyigazgatónak 859, elintéztetett 748, hátralék 111 drb. Tanfelügyelőnek 911, elintéztetett 861, hátralék 50 drb. Az államépítészeti hivatal főnökének 572, elintéztetett 517, hátralék 55 drb. Főjegyzőnek 342, elintéztetett 307, hátralék 35 drb. Az előadók összesen tehát kiosztott 8499 drb., elintéztetett 8090 drb., hátralék 409 drb. A hátralékos ügyek azonban mind elintézés alatt állanak.

Végül bejeleníti a főispán, hogy a rendes havi közg. bizottsági ülésekre ezuttal nem bocsátanak ki meghívókat, hanem egyszerűen megállapítják, hogy a közg. bizottság minden hónap második hétfőjén, amennyiben pedig ez ünnepre esnék, az utána következő hétköznapon tartja rendes havi ülését.

Ez tudomásul szolgálván, az elnöklő főispán az ülést berekeszti.

H I R E K

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa tegnap délután 3 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen jelen voltak: Pánics Dániel és Rosenthal József tanácsosok, Hausladen Mátyás főszámvevő, dr. Weiserhan József városi főorvos és Jakoby Gábor városi mérnök, Mattanovich György és Rehák Béla jegyzők. A tanácsülésben hozott fontosabb határozatokat hireink között közöljük.

Ernő napja Kis-Zomboron. Kis-Zomboról jelentik lapunknak: Rónay Ernő, a nagyszentmiklósi kerület országgyűlési képviselője tegnap ülte meg névünnepe, mely alkalomból a népszerű földesurat barátainak és tisztelőinek nagy száma kereste fel szerencsekívánataival. Hogy milyen népszerűségnek örvend Rónay Ernő, azt megismerhetjük mindenki tudja, ki figyelemmel kíséri azt az fáradhatlan emberbaráti tevékenységet, melyet főképpen mint a Torontálmegyei Gazdasági Egyesület alelnöke a torontáli gazdák érdekében kifejt. De ki nem tudná azt is, hogy a község lakosai érdekében mennyit fáradozott, mennyit dolgozik ez az ideális gondolkodású férfi. A lakosság ezuttal is örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy névnapján ünnepelje a népszerű földesurat s nem volt a községnek az a testülete vagy egylete, mely el nem jött volna hosszú életet és boldogságot kívánni annak, ki oly sokat fáradozott embertársaiért. Rónay Ernő kastélyában ez alkalomból az egész vármegyéből érkezett előkelő vendégek gratuláltak, köztük dr. Dellimanic Lajos főispán is.

takarította, de még azonfelül is olykor kihizelgett szüleitől kisebb-nagyobb összegeket a „kicsike” számára, mint tapintatosan írta a szülőknek, nehogy megsértse önézetüket.

Azokban egyetlen egy kívánsága volt. A tavasz közeledt s valamelyik levélben azt írta a Foyeuxnak, hogy nagyon szeretné látni a gyermekét s kérte őket, hoznák el, mihelyt az idő kimelegszik. „Egy remek kis ruhácskát készítettem számára, amit magam szeretnék neki felpróbálni; az utazás költségeiről, — miután ezzel szeszélyemet elégitenék ki — természetesen gondoskodni fogok.”

E levélre hosszabb ideig nem kapott választ. Midőn végre megjött, Foyeux aggodalmának adott kifejezést, amit egy idő óta a kicsi miatt kiállnak.

Erősen meghűlt s csak nehezen tud kilábalni a náthából. Egyelőre nem is gondolhatnak az utazásra, az orvos határozottan megtiltotta.

Paula belenyugodott, de folyton abban reménykedett, hogy a jó idő beálltával meg fogják őt lepni s eljönnek a gyermekkel, ha pedig a gyermek egészsége nem javul, nos akkor majd ő fogja őket az első szép napon meglátogatni, ha ráveheti szüleit.

Három nap múlva Foyeux megírta Paulának, hogy a gyermek meghalt, Angina. Nem volt még elegendő bátorsága a részletekbe bocsátkozni... ő és a feleség még sokkal jobban le vannak sújtva, kétségbe vannak esve. Ez a csapás, a hosszú tél, a munkanélküli hónapok után kétszeresen súlyosodik rájuk!

Paula szíve vérzett a fájdalomtól, egész lényé fel volt dülva. E nagy csapás azonban mégsem volt képes őt visszavetni a hajdani tenészebe. Még e bánatban is volt valami édes. Élete nem volt többé oly üres, mint hajdan, midőn kijött a sekrestyéből a holt tárgyak közül, a halállal a szívében. E gyermekből megmaradt neki egy kedves emlék, mely meg fogja világítani szívének éjszakáját, mint a mécses a haldokló ágyánál. Miután már mit sem tehetett a gyermekért,

az anyára fordította minden gondját, ellátva őt gyászruhával, ő maga csak épen annyira jelezte öltözetében a gyászt, mint ez a családon kívüli tagoknak meg van engedve.

Grandsireék fizették a temetést; amennyire lehetett könnyíteni akartak legalább a szülőkre súlyosodó anyagi helyzetén.

Egy hosszú hónap mult el minden hír nélkül... Pauline irt Foyeuxnek, hogy küldene neki legalább egy csekély emléket tőle, midőn egy level érkezett Nautua város hatóságától, amely következőképpen szóltott:

„Uram!

Egy házkutatás alkalmával Foyeux Jacques-nál, kit lopás miatt tartóztattak le, öntől is találtak leveleket, melyeknek tartalma arra enged következtetni, hogy az illető jóhiszeműségükkel rutul visszaélt. Ez az ember, ki lopásból s csalárból tengette életét, sohasem volt más. A fehérműt s a gyermekruhát, mit Grandsire kisasszony olyan bőkezűleg küldött neki, azonnal eladta, hogy a kapott pénzt eligya.

Ami pedig a gyermeket illeti, akivel annak a nyomoruinak sikerült az önk jó szívét meglágyítani, az sohasem létezett, csakis az ő leveleiben...”

Midőn Paula a levelet elolvasta egy elfojtott kiáltás tört ki a kebléből, élete álmának utolsó szétmáló foszlánya...

— Oh! miért hagyta őt meghalni!

Nem is tudták vajjon sir-e, a szív olykor a túl nagy fájdalom alatt megreped, mint a túl érett gyümölcs elszáradt héja.

Mostan varr, folytonosan varr az árvaház számára, jótékonyági egyletek, kórházak számára.

Fáradhatatlanul dolgozik, bár nem ismeri azokat, akiket munkájával felruház, arra lévén kárhoztatva, hogy még az örömlőknek morzsáit se szedegethesse fel, mit másoknak szerez.

Titokban dolgozik, senki sem köszöni meg jószágát, senki sem hálaálja meg neki lankadatlan szorgalmát.

Lucien Descaves.

— **A megyei pénztárak átadása.** A megyei pénztárak átadása során ma befejezték a vármegyei házipénztár átadását. A vármegye a házipénztárral 153.309 kor. 55 fillér készpénzt és mintegy ötvenezer darab értékpapírt adott át az államnak 11.396.209 kor. 67 fillér értékben. A kiküldött bizottság az értékpapírokat az utasítás értelmében egyenként és darabonként adta, illetőleg vette át, ami képzeltetve tetemes munkát és időt igényel. Ma egyuttal megkezdtek a megyei gyámpénztár átadási műveletét.

— **A dályvidéki tanítók háza.** Temesvár városa legutóbbi közgyűlése elhatározta, hogy a délmagyarországi tanító-egylet háza számára ingyen háztelket ad. A felépítendő házakban a tanítók elemi és középiskolákban járó gyermekei fognak lakni és ellátásban részesülni. A jótékony intézménynek a nemzetiséglaktá vidéken nemzeti hivatása is lesz.

— **Tomasevác új jegyzője.** Tomasevácon tegnap volt a jegyzőválasztás, amelyen Perics György volt botosi segédjegyzőt választották meg jegyzőnek.

— **Az ifjusági egyesület kérelme.** Bányai Jakab, az ifjusági egyesület igazgatója kérelmet intézett a városhoz, hogy az egyesület számára beszerzendő harmóniumra 80 koronát szavazzon meg. A tanács a tegnapi ülésen a maga részéről csak 50 koronát szavazott meg, de kérésre helyezett, hogy a közgyűlés, tekintve az egyesület nemes célját, a kért 80 koronányi összeget is meg fogja adni.

— **Városi tisztviselők nyugdíjazása.** Tegnap terjesztették a tanács elé a nyugdíjba vonult városi tisztviselők nyugdíjilletékéről szóló javaslatot, mely szerint a városi tanács dr. Grandjean József volt polgármester nyugdíjaztatása ügyében tett számvevői jelentést, valamint az arra vonatkozó ügyészi véleményt magáévá teszi a javaslat, hogy Grandjean József dr. volt polgármester nyugdíja 4000 korona törzsfizetés mellett, 26 évi szolgálat után 2880 koronában, Zachariás József volt városi tanácsos nyugdíja 2000 kor. törzsfizetés mellett, 32 évi szolgálat után évi 1680 koronában és Filkovic Pál volt városi pénztári számviszt nyugdíja pedig 1600 korona törzsfizetés mellett, 19 évi szolgálat után 928 korona évi nyugdíjösszegben állapítsák meg. Mivel azonban utóbbi a 19-dik szolgálati évet csak december hó 1-én kezdte meg, s így a 19. szolgálati évet még nem töltötte be, javasolják, hogy nyugdíjából 1902. évi dec. 1-től egész 1903. évi nov. 1-ig havonként 5%-nak megfelelő 6 korona és 67 fillér vonassék le, magát a nyugdíjösszeget pedig az 1903-ik évi pótköltségvetésbe vegyék fel.

— **A vármegyei háza világitása.** Említettük már, hogy a vármegye annak idején azt a javaslatot tette a városnak, hogy az áramfogyasztás átlagos megállapítására kitűzött 1902-ik próbaév helyett az 1903-ik évet vegye próbaévvá, annál is inkább, mert az elmúlt évben az áramfogyasztás a vármegyei házában beállt tüzeset miatt nem volt megállapítható. A városi tanács az ügyet a városi képviselőtestület elé terjesztette, amely szintén beleegyezett abba, hogy próbaévvá az ne 1902-ik, hanem az 1903-ik év szolgáljon. A városi tanács most utasítást adott a városi villammi vezetőségének, hogy állítson fel a vármegyei házában két árammérőt, hogy az áramfogyasztást majd annak idején megállapíthassák.

— **A nagyikindai panama.** Torontálvármegye köz. bizottságának mai ülésén szóba kerültek a nagyikindai visszaélések. Tóth István kir. pénzügyigazgató a bizottság ülésén előadta, hogy künt járt Nagyikindán s konstataulta, hogy a városi pótadó főkönyv előirásai lapján egyes gazdagabbak terhére kevesebbet irtak elő, mint amennyi járt volna. Ezt reparálni már nem lehet, mert a kivetések jogerőre emelkedtek, fegyelmi szempontból azonban a vétkező tisztviselők felelősségre vonhatók. Konstataltatott azonkívül, hogy a lerovási lapokon hamisítások történtek, amennyiben egyeseknek a tényleg befizetett összegnél utólagosan többet jegyezték be s ezzel az illetők adóhátralékát csökkentették. A vizsgálat tovább folyik, amelynek során az elévülési határidőn túl, 1898-tól kezdve a beszédési naplót összegegyeztetik a községi adófőkönyv lerovási lapjával s ennek befejeztével lehet majd konstataálni a hiányokat. Dr. Dellimanicus Lajos főispán bejelenti, hogy rendeletet intézett az alispánhoz, hogy Müller nagyikindai adóügyi tanácsost függesztsze föl, egyuttal fölhiatta, hogy a vizsgálat terjesztessék ki azokra a volt megyei számvevőkre is, akik hivatva voltak a városi számadásokat felülvizsgálni. Itt említjük meg egyuttal Bogdán Zsivko nagy-

kikindai polgármester ügyét, aki ellen az alispán árvaügyi mulasztások miatt nemrégiben elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. Bogdán Zsivko ez ellen felebbezett a köz. bizottsághoz, a bizottság azonban mai ülésén a polgármester felebbezését elutasította és az alispán határozatát jóváhagyta. Kimondta egyuttal a köz. bizottság, hogy Bogdán Zsivko polgármester ellen a legutóbbi adóügyi visszaélések miatt is terjesztessék ki a fegyelmi vizsgálatot.

— **A gazdasági iskola felszerelése.** A gazdasági ismételő iskola keréket intézti a városhoz, hogy a szükséges felszerelések beszerzéséről mihamarabb gondoskodják. A városi tanács most megbízta a városigazdát, hogy a gazdasági ismételő-iskola által kérelmezett felszerelés beszerzésére mily nagy összeg szükséges s ehhez képest fogja aztán a város a kért kerteszerkezethez a szükséges pénzt kiutalványozni.

— **Az időjárás.** A „Meteor“ jóslata beteljesült, mert lám, ismét nyakunkon van a tél. Senkise nem hívta, senkise nem várta, sőt mi több, mindnyájan örvendtünk a már közeledő tavaszra, a fakadó rügyeknek, az enyhe napsugárnak, tündérregéket szövögettünk a természet feltámadásáról, a közeledő tavaszról s most egyszerre váratlanul beköszönt a tél és követeli, hogy bocsássuk őt be. Tegnap még sütkéreztünk az enyhe napsugárban s ma már arra a nem éppen kellemes meglepetésre ébredtünk, hogy a fakat és a háztetőket frissen esett hó borítja s ez a körülmény varázsütésre halomra döntötte minden szép illúzióinkat a közeledő tavaszról.

— **A városi alkaptány bíraskodási joga.** Reitter Oszkár rendőrkapitány feltérjesztést intézett a városi tanáshoz, mely szerint a közszolgálat érdekében kéri a városi tanácsot, hogy jogosítsa fel Kupuszárovi Jenő rendőr-alkaptányt a kihágási bíraskodásra. Ennek következtében a városi tanács az a javaslatot teszi a városi képviselőtestületnek, hogy eszközölje ki Torontálvármegye törvényhatósági bizottságánál Kupuszárovi alkaptány számára a kihágási bíraskodás jogát.

— **A szerb egyházi dalegyesület hangversenye.** A nagybecskereki szerb egyházi dalegyesület e hó 27-én a szerb hírköztség olvasótermében táncal egybeköltött hangversenyt (beszedát) rendez. A műsor összeállítását illetőleg a rendezőség mindent el fog követni, hogy a közönségnek ne csak kedves, de hasznos estélyben is legyen része.

— **Dankó Pistáról.** Említettük, hogy Magyarország legelőkelőbb írói és művészei, élükön a költőkirály: Jókai Mórral, arra kérték Szeged város közönségét, hogy a gyászbeszéd bekövetkezése után a halállal vívódó Dankó Pista holttestét szállítsa haza. A tanács tegnapi ülésén foglalkozott ezzel a kérvénnyel. Sajnálattal vette tudomásul a tanács, hogy Szeged város dalköltője, a nagy művész életbenmaradásához már alig lehet remény s teljes méltánnyal magáévá tette a kérvényező gondoskodó figyelmét s elvileg kimondotta, hogy ha a gyászbeszéd bekövetkezik, mindenben teljesíteni fogja a kérvényben foglalt kívánásokat. A beteg dalköltőt a napokban meglátogatta Budapesten édesanyja. A látogatásról a költő egyik rokona a következő levelet írta a „Szegedi Napló“-nak:

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Ma nálam volt Dankó Pista édesanyja és jelezte, hogy fent volt nagybeteg fiánál megnézni, hogy hogyan is van. Az anyai szívet marcangolta a kétség, amelyet az újságok nyomán érzett. Az anya fájdalmát leírni nem lehet, amelyet érez Dankó édesanyja, hogy látta fiát a sorvasztó kór és kínos betegségében. Dankónak végtelenül jól esett, hogy édesanyja nagy betegségében meglátogatta. Kezét csókolta az országihírű beteg nőta a Szegeden is ismert egyszerű kofa-asszonynak, édesanyjának. Az édesanya vigasztalta nagybeteg fiát, hogy majd jobban lesz ő, de szíve összeszorult az édes anyának, mert tudja, hogy fiát tán utolszor látta életben és Dankó Pista szóbelileg is rendelkezett és nejét megbízta, hogy — netán bekövetkező — halála esetére Dankó Pista anyja ne legyen a nyomorok kitéve. Különben is Dankó csengődi birtoka tekintélyes összeget képvisel s annak jövedelméből Dankó neje bizonyára gondoskodni fog anyja után anyjáról.

— **Az iparosbál.** Az iparosbál rendezőbizottsága tegnap tartotta meg felszámoló ülését. Bevétel volt 466 kor. 56 fill., kiadás 328 kor. 76 fillér, marad tiszta jövedelem 137 kor. 80 fill., mely összeg az ezután befolyó adományokkal együtt az alakulóban levő iparos-egyesület javára a Népbankba helyeztetik el gyümölcsözés végett. Ujabbán Tóth Mihály 2, Bobek 1 és Gerold 1 koronát adtak az egyesület javára.

— **A zentai hid.** Zenta város közönsége nevében tegnap délelőtt Latinovic Pál főispán vezetésével nagy küldöttség járt Széll Kálmán kormányelnök belügyminiszternél, Lukács László pénzügyminiszternél és Láng Lajos kereskedelemügyi miniszternél a zentai hid-kérdés ügyében. A küldöttség a zentai vashidnak sürgős fölépítéséhez az állam segítségét kérte, kamatmentes vagy hosszú lejáratú kölcsön alakjában. És addig is, amíg a vashid elkészülhet, kéri a régi fahid ideiglenes helyreállításához szükségelt 70—80 ezer koronának abból a hosszulejárati vagy kamatmentes kölcsönből való előlegzését, a mely összeg a zentai vashid céljaira az állami költségvetésben előjegyeztetett. Ugy Széll Kálmán miniszterelnök, mint Lukács és Láng miniszterek szívesen fogadták a küldöttséget s mindhármán biztató választ adtak.

— **Megégett gyermek.** Jelentettük, hogy a napokban Macedónia községben Auffsatz Jakab birtokos 3 éves leánykaja, Erzsike súlyos égési sebeket szenvedett és ápolás végett behozták a temesvári közkezdőházba. A szerencsétlen gyermek tegnap éjjel borzasztó kínlás közt sebeibe belehalt.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 14-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 14.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen letárgyalta a határrendőrségről, továbbá a tengerszem-neiét becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Szederkényi Nándor interpellációt intéz a belügyminiszterhez, több vidéki hírlapíróknak a krajcáros lapoknak korpoltálása ellen beadott folyamodványára tárgyában.

Széll Kálmán miniszterelnök nyomában válaszol az interpellációra, hogy bár ő mindig híve volt és lesz a sajtószabadságnak, a visszaéléseknek azonban nem. Egyes fővárosi és vidéki krajcáros lapoknál tényleg történnék visszaélések s ezek ellen korlátokat is fog szabni.

A képviselőház a választ tudomásul veszi.

A függetlenségi pártból.

Budapest, január 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országos 48-as és függetlenségi párt tegnap este ülést tartott, amelyen Kossuth Ferenc betegsége következtében Komjáthy Béla elnökölt. Tárgyalás alá vették a cukoregyezményről szóló törvényjavaslatot, amit többek hozzászólása után a párt elfogadott. A párt álláspontjának a képviselőházban való kifejtésével Komjáthy Bélát és Papp Elekét bizta meg. A függetlenségi és 48-as párt csütörtökön, január 15-én délután ismét értekezletet tart, melyen a katonai javaslatokkal szemben követendő magatartásáról fog határozni.

A Lónyay-pár válása.

Budapest, január 14. (A „Torontál“ ered. távirata.) A Lónyay grófi pár válásáról szóló híreket Bécsből hivatalosan megcáfolják.

Budapest, január 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lónyay Elemér gróf megbízta Fehérpataki Kálmán ügyvédjét, hogy puhatolja ki és pörölje be azokat, a kik róla a szökési és válási híreket korpoltáltak.

A szász trónörökösné ügye.

Budapest, január 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Salzburgból jelentik: Föltétlenül megbízható forrás szerint a tárgyalások a trónörökösné és a bécsi udvar között odáig jutottak, hogy a trónörökösnének Ausztriába való visszatérése már csak napok kérdése. A trónörökösné ugyanis már kijelentette, hogy tekintettel áldott állapotára, hajlandó visszatérni Ausztriába és most még csak egyes mellékkérdések elintézését várják, mikor a trónörökösné azonnal elutazik Genfből.

A polgármester leányának szerelmi drámája.

Budapest, január 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Triesztből jelentik: Padei trieszti polgármester leánya a minap megszökött egy fiatal munkással. A szerelmes párt esendőörökkel üzőbe vették s egy közeli falu korcsmájában rájuk is akadtak. Mikor a csendőörök le akarták őket tartóztatni, a leány revolvért rántott s előbb kedvesét, azután pedig önmagát agyonlőtte.

Petróné bűnpöre.

Budapest, január 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az esküdtsek Petróné bűnyűgyében délután fél 3 órakor kihirdette a verdiktet. Az esküdték bűnösnek mondták Petrónét jogtalan bántalmazás következtében erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés miatt, továbbá lopásban. Az esküdtsek határozata után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, mely csak a késő délutáni órákban várható.

Hóvihar.

Budapest, január 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Grácból jelentik, hogy ott tegnap hajnalban erős hóvihar volt, mely sok táviró- és telefonoszlopot eltörött, aminek következtében délután Grác összes táviró- és telefonvonalai megszakadtak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. január 14.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Table with columns for 'B u z a', 'kilós', '50 kilogr. ára', and '50 kilogr. ára'. Rows include Tiszavidéki, Pestvidéki, Bánsági, Bácskai, Ross, Arpa, Zab, and Tengeri.

Határidő üzlet.

Budapest, január 14. (A nagybecskerekeli Lloyd-társulat táv.) A mai főzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza áprilisra... 7.75-7.76, Rozs áprilisra... 6.69-6.70, Tengeri (májusra)... 5.85-5.86, Tengeri (júliusra)... 5.99-6.--, Zab (áprilisra)... 6.21-6.22

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskerekeli pályaudvarra: Temesvár, Versez, Zsembolyáról: délelőtt 9 óra 34 p. Pancsováról: délután 5 óra 55 p. Budapest-Szegedre: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p. Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 53 p. b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra: Zsembolyáról, Versezről, Alibánárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p. Mádoról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p. Pancsováról: reggel 7 óra 23 p. Zsembolyáról: (feszkenyvágyú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 53 p.

Indul:

a) A nagybecskerekeli pályaudvarról: Zsembolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 50 p. Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p. Szeged-Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p. Nagyikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p. b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról: Temesvár, Versez, Antalfalva-Pancsova és Alibánárra: reggel 3 óra 33 p. Zsembolyára: (feszkenyvágyú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p. Mádorra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 16. A „Törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése. Január 18. A „Törökbecsei-arácsi segély- és hitelszövetkezet” közgyűlése. Január 18. A „Közgazdasági Bank, mint részvénytársaság Nagybecskereken” alakuló közgyűlése. Január 19. A „Nagybecskerekeli takarékpénztár” közgyűlése. Január 22. A „Második német-eleméri takarékpénztár” közgyűlése. Január 22. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.

Január 25. A „Torontál-ozorai (uzdini) első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése. Január 26. A „Törökbecsei központi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése. Január 31. A „Nagybecskerekeli takarékpénztár és előleg-egylet, mint részvénytársaság” közgyűlése. Február 1. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése. Február 1. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése. Február 2. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése. Február 2. A „Zichyfalvai takarékpénztár és hitelegylet, mint részvénytársaság” közgyűlése. Február 3. A „Torontálmegyei takarékpénztár és hitelbank” közgyűlése. Február 3. A „Perlaszi új takarékpénztár” közgyűlése. Február 8. A „Párdányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése. Február 15. A „Torontáli hév. alkalmazottainak takarékpénztár és előleg-egylet, mint szövetkezet” közgyűlése.

45539/1. 1902. sz. A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A budapest-keleti pályaudvaron levő gépgyárunkban a gáz előállítására felhasználandó gázolajból a jövő 1903., 1904. és 1905. években, évenként melléktermékek gyanánt visszanyerendő mintegy 770 q. szénhidrogén gázolaj-kátrány előadására ezennel nyilvános pályázat hirdetjük.

Fenti mennyiség csak megközelítő előírányt képez, tehát nyertes vevő tartozik az egész évi termelést, illetőleg a 3 évi termelést átvenni, tekintet nélkül arra, hogy az évi termelés a közölt mennyiségnél bármennyivel többet vagy kevesebbet is fog kitenni.

A szénhidrogén gázolaj-kátrány, mely szénkéreg és közönséges gázolaj-kátrány-keverékből áll, a gépnek gázolajból való fejlesztése alkalmával nyeretik vissza és oly minőségben fog vevőnek átadni, a minőben az e gázgyártásnál visszanyeretik.

Vevő a minőséget nem kifogásolhatja. A kátrány a keleti szertárfőnökségének közvetlen felhívására a megfelelő értéknek gyűjtőpénztárunknál 8 nap alatt történt befizetését igazoló elismervény ellenében a szertár területén veendő át, mely alkalommal a szertár hivatalos lemérlegelése tekintendő irányadónak.

Az ajánlatok 1 koronás magyar okmány-helyeggel ellátva és lepecsételve, következő felirattal: „Ajánlat szénhidrogén kátrány megvételére, 45539/902. számhoz” legkésőbb 1903. évi január hó 16-án déli 12 óráig a budapest-jobbparti üzletvezetőség (Budapest, Külső-kerepesi-ut, nyugdíjház-csoport 2. szám.) anyagkezelési osztályának adandók át, vagy posta útján küldendők be. Budapest, 1902. évi december hóban.

Az Üzletvezetőség.

Hirdetmény.

A Nagybecskereken székelő

„Torontálmegyei takarékpénztár és hitelbank” folyó évi február hó 3-án délután 3 órakor saját gyűléstermében tartandja

XXXV. rendes évi közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 13. §-a*) értelmében való megjelenésre tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozási tárgyak:

- 1. Három részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése és a zárszámadások előterjesztése; mindezekre és a tiszta nyeresemény hovatfordítása iránt határozathozás.
3. A felügyelő-bizottság elnökének és 3 tagjának választása.
4. A választmánynak választás által való kiegészítése.
Nagybecskerek, 1903. évi január hó 13-án.

Az igazgatóság.

57-1.1

*) Kivonat az alapszabályokból: 13. §. A tanácskozási és szavazási jog a közgyűlésen gyakorolható személyesen, törvényes képviselő vagy a részvényesek közül választandó meghatalmazott által azonban csak úgy, hogy kiki magát az őt a 14. §. értelmében illető szavazatok erejéig csak egy részvényes által képviseltethesse, s hogy akár a maga, akár más, akár pedig a maga és más részvényei után a 14. §-ban megengedett 20 szavazatnál többet senki se élvezhessen.

Szavazati joggal azonban akár saját részvényei után, akár pedig meghatalmazott minőségben csak az élhet, kinek nevére a részvény-könyvben az illető részvény legalább 6 héttel a közgyűlés előtt átíratott és ki részvényeit a szelvényivel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél bevény mellett letette.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
butorraktáramat, kárpitos műhelyemet és a tematkezési-vállalatot
a Duja Kovics-féle házba (a Korona-szállodával szemben) áthelyeztem.

Együttal felhívom becses figyelmét **hirneves festőművészek** által készített és nálam raktáron lévő s ajándéknak igen celszerű

olajfestményü tájképekre.

Fényképek után életnagyságu festmények is elvállaltatnak.

Tisztelettel

Keks Henrik.

15-274

butorkereskedő, Nagybecskereken.

A nagyikindai járás főszolgabírájától.

238/I. szám. 1903.

51-3.2

Pályázati hirdetmény.

Szaján községben a községi születésnöi állás betöltendő lévén, erre ezennel pályázatot nyitok.

A születésnöi évi javadalmazása 160 korona, azonkívül minden első szülés után 4 korona, további születek után 2 korona. A községi szegényeket azonban ingyen kezelésben köteles részesíteni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket legkésőbb f. évi február hó 15. napjáig hozzám benyujtsák.

Nagyikindán, 1903. január hó 10-én.

Telecsky,
főszolgabíró.

Meghívó.

Torontálmegye tüzoltó-szövetsége 1903. évi január hó 18-án délelőtt 10 órai kezdettel Nagybecskereken, az ottani tüzoltó-egylet laktanyájában

közgyűlést

tart, melyre a szövetségnek tagjai ezenne tiszteletteljesen meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A nagyméltóságú belügyminiszteriumnak 1902. november 24. évi 117.773. sz. alatt kelt rendelete a szövetségi alapszabálymódosításra nézve.

2. Tisztújítás, melyen választás alá kerül:

- az elnök,
- két alelnök,
- két titkár,
- egy ügyész,
- egy pénztáros, és
- a vízfelügyelők (14 vagy 16).

3. Netáni indítványok.

Kelt Kis-Zomboron, 1902. évi december hó 4-én.

48-3.2

Rónay,
elnök.

Megjegyzés. A közgyűlés tagjaira nézve az alapszabályok úgy szólnak, hogy: 45. §. Minden már szervezett tagtestület, saját tagjainak számarányában, választás után a szövetségi közgyűlésre szavazattal bíró képviselőket küldhet, a még nem szervezett tüzoltó testületeket a szövetségi közgyűlésen az illető község képviselőtestületének kiküldöttje képviseli. — 75. §. A közgyűlés alakul az összes szövetségbeli tagtestületeknek e célra igazolvánnyal ellátott képviselőiből. Minden tagtestület 30 működő tagig egy képviselőt, 30 tagon felül pedig minden további megkezdett 50 tag után ismét egy-egy képviselőt választ saját közgyűlésén 3 évre, a még nem szervezett tagtestületeket az illető község képviselőtestületének kiküldöttje képviseli. A választott képviselők nevei és az azokban történt változások a szövetség elnökének bejelentendők.

A közgyűlési indítványokra nézve ez a rendelkezés áll fenn: 9. §. A közgyűlésen tárgyalatni kívánt indítványok, a közgyűlés napját megelőzőleg 8 nappal az elnökségnél adandók be.

91. szám 1903.

55-2.2

Árverési hirdetmény.

Gaád községnek a községi határban fekvő mintegy 1900—2000 holdra kiterjedő vadászati joga 1903. évi augusztus hó 15-től 1909. évi augusztus hó 15-éig terjedő 6 évre bérbeadandó lévén, felhívattak árverezni kívánók, hogy az 1903. évi február hó 11-én reggeli 9 órakor Gaád község házában tartandó nyilvános árverésen jelenjenek meg.

Az árverési feltételek a körjegyzői iródaiban bármikor betekintheők.

Kelt Gaádon, 1903. január hó 11-én.

Momirov Nika,
bíró h.

Wekerle Pál,
körjegyző.

Meghívó.

A torontáli h. é. v. alkalmazottainak takarékos- és előlegezési egylete, mint szövetkezet üzletrészesei 1903. évi február hó 15-én délelőtt fel 10 órakor Nagybecskereken a kaszinó-vendéglő helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése az 1902. évi zármérleg előterjesztése kapcsán.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése alapján az évi mérleg megállapítása, a veszteség feletti rendelkezés, egyszersmind a felmentvény megadása.

3. Az igazgatóság megválasztása 3, a felügyelő-bizottság pedig 1 évre.

4. Esetleges indítványok.

Nagybecskerek, 1903. január 6-án.

(59-1.1)

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

18. §. A közgyűlésen részt nem vevő tagoknak jogában áll részvényeik után megszabott szavazatukat más egyleti tagra átruházni.

A szövetkezet tagja a közgyűlésen 1—2 üzletrész után egy, 3—4 üzletrész után két, 5 és ennél több üzletrész után három szavazattal bírnak, megjegyeztetik azonban, hogy egy egyleti tag saját, valamint a reája ruházott szavazatokkal együtt 20 szavazatnál többet nem gyakorolhat. A képviselésre megnyert szavazatokra azonban írásbeli meghatalmazással kell bírni.

A torontáli h. é. v. alkalmazottainak takarékos- és előlegezési egylete, mint szövetkezet zárszámadása 1902. évre.

Mérleg-számla. Vagyoni: Pénztár-készlet K. 878.02, kölcsönök K. 1568.60, a f. évi veszteség K. 382.49, le a múlt évi nyereség K. 117.99 = 264.40, összesen K. 2711.12. Teher: Üzletrészek K. 1288.83, tartalék-alap K. 1324, fel nem vett osztalékok K. 98.29, összesen K. 2711.12.

Nyereség- és veszteség-számla. Tartozik: Kezelési költségek K. 661.72. Követel: Áthozat a múlt évről K. 117.99, kölcsön utáni kamatok K. 279.23, a folyó évi veszteség K. 382.49, le a múlt évi nyer. áthozat K. 117.99 = 264.50, összesen K. 661.72.

Nagybecskerek, 1902. december 31. A könyvelésért: Lányi Az igazgatóság: Schölnast, Kék, Hajda, Horniczek, Lowieser, Wagner.

Megvizsgáltattott és rendben találtattott. A felügyelő-bizottság: Kortyán Géza, Bánfalvi Ede, Longauer Károly.

Kimutatás.

A kereskedelmi törvény 243. §-ában előírt kötelezettségünknek fogva ezennel közzétesszük, miszerint 1900. év végén szövetkezetünknek 60 tagja volt 77 üzletrészzel . . . K. 3046.83 ezekre befolyt részletek K. 3048.83 kilépett folyó évben 30 tag 44 üzletrészzel K. 1760.— marad 1902. év végével 30 tag 33 üzletrészzel K. 1288.83

59/a-1.1

Az igazgatóság.

Nyomdásztanulónak

jo házból való fiu felvetetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 27-x.4

A nagyikindai járás főszolgabírájától.

177. szám. 1903.

52-3.2

Pályázati hirdetmény.

Mokrin községében egy községi másod-orvosi állás rendszeresítettén, arra pályázatot hirdetek.

A községi másodorvos javadalmazása 1200 korona fizetés, 240 korona lakpénz és a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A megválasztandó orvos köteles a torontálmegyei orvosi nyugdíj-egyletbe belépni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi február hó 28. napjáig hozzám nyujtsák be.

Megjegyzem, hogy csakis Magyarországon érvényes oklevéllel bíró pályázók kérvénye fog tekintetbe vétetni.

Nagyikindán, 1903. évi január hó 10-én.

Telecsky,
főszolgabíró.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

13-x.4

Nyomatott-Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.